

Nyt om

ARBEJDERMUSEET

& ARBEJDERBEVÆGELSENS BIBLIOTEK OG ARKIV

september-december

2013 nr. 3

UDSENDT AF ARBEJDERMUSEETS VENNER

Forsidefoto: Mallorca. Jørdis Odder havde tre jobs for at kunne få råd til den årlige drømmeferie til Mallorca. Her er hun af sted med datteren Winnie i midten af 1960'erne. Foto: Winnie Odder. Læs mere om udstillingen side ??

SÆRUDSTILLINGER I 2013:

FERIE - FERIE - FERIE
Slap nu af, du har fri
 22. juni - 30. december 2013

DET MÅ ALDRIG SKE IGEN
Chile 11. september 1973
 10. september - 17. november 2013

ÅBNINGSTIDER:

Museet: Alle dage kl. 10.00-16.00. Lukkedage: 1/1 + 24-26/12 + 31/12. Tlf. 33 93 25 75.

E-post: arbejdermuseet@arbejdermuseet.dk - **Hjemmeside:** www.arbejdermuseet.dk

Omvisninger på museet bestilles on-line på www.arbejdermuseet.dk.

Evt. vejledning på tlf. 33 48 03 30 (tirsdag - torsdag kl. 13.00-15.45).

Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv: Besøgsadresse Hørsvinget 5, 2630 Tåstrup
Henvendelse kan ske til aba@arbejdermuseet.dk.

Vejledning: Tlf. 35 36 15 22, mandag-fredag kl. 10-12

Café & Ølhalle "1892"

Alle dage 11.00-17.00, køkkenet åbner 11.30 og lukker 15.30.

Tlf.: 33 33 00 18 - **E-post:** cafeogoelhalle@arbejdermuseet.dk

EN ALSIDIG "BUTIK"

Som det fremgår af de mange informationer, der gives i dette nr. af bladet, er Arbejdermuseet og ABA efterhånden blevet en meget alsidig "butik" med et væld af forskellige arrangementer de kommende måneder, for både børn og voksne - og som gør medlemskabet af venneforeningen til yderligere et værdifuldt element i dagligdagen !

Når vi taler om butik, vil vi også gerne bidrage til denne alsidighed og har med tak taget mod tilbuddet om en særlig hyggeaften tirsdag den 19. november kl. 17-19, hvor museet holder åbent i museumsbutikken for medlemmer af Arbejdernes Kunstforening og venneforeningen, med gode tilbud og bl.a. viser de nye julevarer frem.

Men naturligvis er der også vore egne arrangementer at se frem til, med en spændende rundvisning den 29. september og den store årlige solhvervsfest den 26. november.

På gensyn!

*Med venlig hilsen
 Bestyrelsen*

Nyt om Arbejdermuseet udgives af Arbejdermuseets Venner. **Redaktion:** Louise Karlskov Skygebjerg, Hanne Abildgaard, Henning Grelle, Margit Bech Larsen, Helle Leilund, Linda Nørgaard Andersen, Kirsten Nøhr Christiansen, Bendt Thuesen og Preben Sørensen (ansvarshavende redaktør). **Lay-out og tryk:** Ihle Grafisk Produktion, Broager. **Oplag:** 4.000 eksemplarer. Bladet udkommer d. 5/1, 15/4 og 15/9 med deadline 1 måned før. **Redaktionens adresse:** Redaktør Preben Sørensen, Sundgade 3, 6400 Sønderborg, tlf. 33 91 85 10. E-mailadresse: prebensorensen@bbsyd.dk
ISSN nr. 0907-0753.

Ferie, ferie, ferie – men ikke bag kulisserne

Af Louise Karlskov Skyggebjerg

Det er ved at være længe siden, det var sommerferie, men der er stadig feriestemning over Rømersgade, hvor ferielovens 75 års jubilæum fejres, og hvor byggestilladser i gården er erstattet af en campingvogn. Efter afslutningen af flere på hinanden følgende restaureringsprojekter og flytningen af arkiv og bibliotek i sommeren 2012 begynder vi nu så småt at planlægge nyopstilling af de permanente udstillinger, begyndende med "Familien Sørensen". Den slags er flerårige processer, så der går lang tid, før museets gæster vil opleve forandringen.

En anden af de mere usynlige ting er forskningen, hvor der også sker en del på

de indre linjer. 1. september påbegyndte museumsinspektør Margit Bech Larsen f.eks. et ph.d.-projekt med titlen "Arbejderidentitetens udvikling 1950-2015". I 2013 har vi også haft særligt fokus på globalisering og udflytning af arbejdspladser med projekterne "Made in China", der sammenligner dansk ejede produktionsenheder i Danmark og i Kina, og et projekt om Royal Copenhagen, hvis produktion i dag foregår i Thailand. Begge projekter vil der blive udgivet artikler om senere.

I den elektroniske verden arbejdes der lige nu på højtryk for, at hele vores museumssamling skal være søgbar i "Museernes Samlinger" inden årets udgang, og så

skal efteråret også bruges til opstarten af et digitaliseringsprojekt, hvor vi digitaliserer en emnesamling med forskellige småtryk. Vi arbejder også fortsat med at digitalisere fotografier fra før 1939 som del af et stort europæisk projekt, hvor fotografierne bliver tilgængelige på European - portalen.

I bladet kan I læse om mange af de udstillinger og events, som efteråret vil byde på. Vi håber, der er noget for næsten enhver smag, når vi byder på så forskellige oplevelser som foredrag om politiske rejser, aftenåbent i bibliotek og arkiv samt juletræsfest for børn. Vi håber selvfølgelig også på mange gæster til klassikere som den traditionsrige kulturnat.

Der var fuldt hus og høj stemning i museets festsal ved Operabingo-arrangementet den 31. juli, som et led i Copenhagen Opera festival.

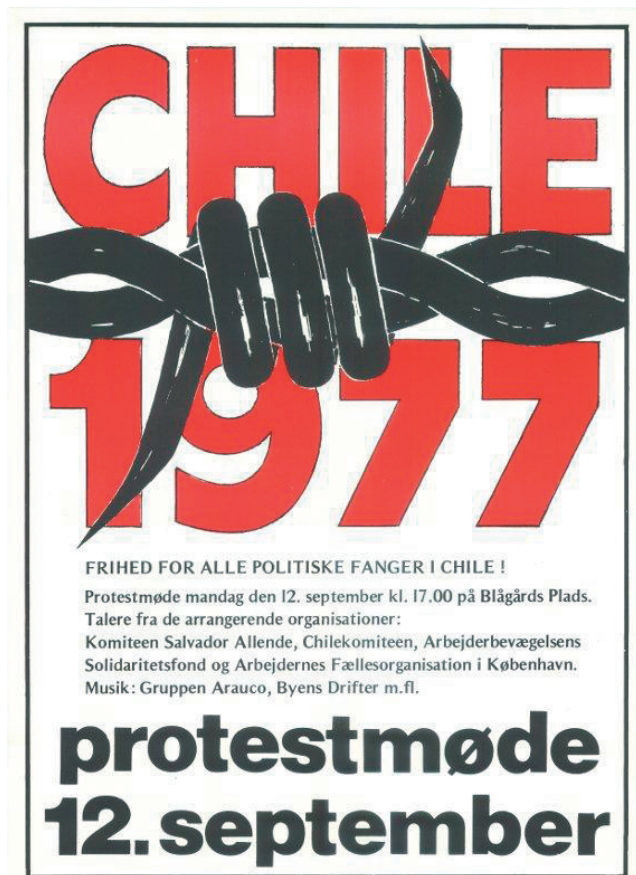
Sangerne var Frederikke Kampmann, sopran, og Peter Lodahl, tenor. Ved flyglet Ulrich Stærk og værterne var Keld - og Hilda Heick.

(Foto: Mathias Boiesen).

"Det må aldrig ske igen"

Plakatudstilling om 40 året for militærkuppet i Chile

Af Dorte Ellesøe Hansen

Protestmøde 1977. Tegning Finn Hauggard

Arbejdermuseet & ABA åbnede den 11. september en ny særudstilling på festsalens balkon. Anledningen er 40-året for det militærkup, som 11. september 1973 knuste demokratiet i det la-

tinamerikanske land Chile. Over hele verden lød voldsomme protester, som snart dannede grundlag for en bred solidaritetsbevægelse til støtte for det chilenske folks daglige kamp. Med ud-

gangspunkt i et udvalg af de originale plakater fra 1974 til 1990 samt enkelte chilenske genstande fortæller udstillingen, hvordan solidariteten netop kom til udtryk herhjemme.

"Solidariteten giver resultater"... udtalte *Hortensia de Allende*, da hun besøgte København i september 1974. Hortensia, som var inviteret af Komiteen Salvador Allende og Arbejderbevægelsens Solidaritetsfond, deltog i en række offentlige møder og var privat gæst hos Anker Jørgensen. Dette skete netop ét år efter den blodigste dag i Chiles historie – 11. september 1973!

Et militærkup havde brutalt styrtet landets folkevalgte venstreorienterede regering, og kostet hendes mand, Chiles præsident Salvador Allende, livet. En junta under ledelse af general Augusto Pinochet havde overtaget magten og indledt en systematisk jagt på politiske modstandere overalt i landet. Efterretningerne om massearrestationer, henrettelser og tortur var kommet som et sådan chok også for omverden, at støttearbejde til fordel for det chilenske

folks modstandskamp snart blev iværksat i mange lande. Netop "solidariteten" er omdrejningspunktet i vores lille aktuelle plakatudstilling på festsalens balkon. Solidaritetsbegrebet er lige så gammelt som arbejderbevægelsens selv med lønarbejdet som fælles vilkår. Sammenhold var en nødvendighed. Men solidaritet er også samhörighed, det at kunne identificere sig med andre, være moralsk forpligtet og påtage sig medansvar.

Dansk solidaritet

I Danmark kom solidaritetsarbejdet også hurtigt i gang. Arbejderbevægelsen havde godt kunne identificere sig med Allendes såvel radikale som reformvenlige bestræbelser. Samtidigt var venstrefløjen gennem 1960'erne og 1970'erne blevet mere ideologisk bevidst og internationalt engageret under indtryk af frihedsbevægelsernes kamp i kolonierne. Desuden fik det stor betydning, at de herboende flygtninge efterhånden blev en del af støttekomiteernes hverdag og kunne afspejle den chilenske modstands brogede politiske virkelighed.

For at offentligheden dengang kunne få kendskab til demonstrationer, sympatiaktioner, møder og kulturelle arrangementer og ikke mindst pengeindsamlinger måtte der laves plakater. Bag

hver enkelt af de udvalgte og udstillede plakater lå et kæmpe frivilligt arbejde, og i solidaritetskomiteernes arkiver ligger i dag tusindvis af mødereferater, konferencepapirer, korrespondance med danske og udenlandske myndigheder og pressemateriale.

Plakaternes paroler taler deres eget sprog, for alle menneskerettigheder var trådt under føde i juntaens Chile: "Fri asylret for alle flygtninge", "Boykot al handel med juntaen", "For retten til faglig og politisk organisering", "Hvor er de 2500 forsvundne?" "Ret til at vende tilbage" og "Demokrati nu"! Hortensia de Allende fremhævede under sit besøg, at løsladelse af de 40.000 politiske fanger var den vigtigste opgave lige nu. Men i alle de næsten 17 år diktaturet varede forblev fangespørgsmålet aktuelt. Endda så sent som i 1991, efter halvandet år med demokratisk styre, var endnu 120 politiske fangers skæbne uvis. Alligevel fik Hortensia ret i, at solidariteten gav resultater. En støttekomitee havde ikke glemt disse fanger, og der var indkaldt til møde i Medborgerhuset på Nørrebro under overskriften "Frihed for Pinochets sidste fanger"!

Udstillingen på Arbejdermuseet varer til den 17. november.

En fortælling om arbejdernes kamp for mere frihed

"Thorvald Stauning" bød velkommen til ny særudstilling på museet

Når Arbejdermuseet tager emnet ferie op i form af en særudstilling skyldes det, at markeringen af ferielovens 75 års jubilæum også er en fortælling om arbejderbevægelsens kamp for mere frihed, sagde museumsinspektør *Margit Bech Larsen* ved udstillingsåbningen den 21. juni, startende som sædvanligt med en sammenkomst i festsalen.

Hun skildrede baggrunden for ferielovens gennemførelse og betydningen heraf. Begrebet ferie fik først betydning i forbindelse med industrialiseringens gennemførelse. Der blev behov for at komme væk fra at

forholde sig til hverdagen. Hvor det i dag handler om afslapning, var det tidligere oplevelser det drejede sig om - at komme væk fra dagligdagen.

På udstillingen kan følges de forskellige ferieformer gennem de forløbne årtier, hvor der efterhånden kom masser af aktiviteter til børn og voksne bl.a. gennem Dansk Folke Ferie, sagde museumsinspektøren, der takkede museets øvrige medarbejdere og andre bidragydere til udstillingen.

Hun udtrykte en særlig tak til udstillingens scenograf, *Marianne Hartvig Niels-*

en, der i sin opbygning af udstillingen har taget udgangspunkt i de personlige historier, samt til Arbejdsmarkedets Feriefond for økonomisk bistand til udstillingens finansiering.

Under stort bifald gik selveste "statsminister Thorvald Stauning" på talerstolen og skildrede ferielovens gennemførelse den 13. april 1938, som gav 600.000 lønmodtagere ret til årligt 12 dages ferie med løn, hvilket var et stort fremskridt også i forhold til bekæmpelse af arbejdsløsheden.

Arbejdsgiverne ville kunne acceptere 6 dages ferie, så lovgivning var nødvendig på baggrund af de faglige organisationernes overenskomstkrav om ret til ferie. Den kooperative virksomhed Dansk Folke Ferie blev oprettet umiddelbart derefter – ligeledes med Stauning i spidsen - så der blev steder at tage hen under ferien.

"Stauning" spillet af skuespilleren *Ulrich Krenchel* fra Svaneke, der både i statur og i stemmeføring meget lignede den tidligere statsminister, manede til agtpågivenhed i fremtiden,

Stauning alias Ulrich Krenchel og museumsinspektør Margit Bech Larsen ved udstillings-åbningen.

Scenograf Marianne Hartvig Nielsen midt i en af opstillingerne i ferieudstillingen.

hvor ferie for den enkelte er blevet en meget individualiseret selvudfoldelse:

-Kampen om fritiden slutter aldrig, hvor *fri tid* er det væsentlige, så man undlader at "tænke arbejde" når vi holder fri, var hans afskedsord.

Forsamlingen sang derefter den satiriske vise fra slutningen af 30-erne med titlen "Ferieloven 1938", der handler om hvordan borgerskabets revyforfattere troede, det ville gå arbejderne, der nu skulle til også at have ferie.

I starten af 1. vers hed det således:

*"Tirsdag sa' jeg byggepladsen
ømt farvel og pilsnerkassen
takket være vores nye ferielov.
Med min kuffert og det fine
pinsekluns og Karoline
sku' for første gang vi ud på
feriesjov"*

Alsidig udstilling

Særudstillingen er opbygget meget levende og alsidigt med både campingvogn og telte (endda i en lille granskov) og med mange andre udstillingsgenstande herunder plakater og andet oplysningsmateriale om ferie for arbejderne med bl.a. Dansk Folke Ferie.

En statistik viste således at helt frem til 1965, havde 77% af befolkningen aldrig havde holdt ferie i udlandet, men siden ændrede charterrejserne jo dét billede...

I særudstillingen er der også masser af aktiviteter for børn. Man kan opleve ferieminder: Gem dig i teltet og lyt til feriens lyde. Optag dig selv på video i campingvognen. Find ud af, hvad der gemmer sig i gummistøvlerne! Eller optag dine egne feriebilleder med museets 'greenscreen'.

Udstillingen varer frem til den 30. december, og venneforeningen indbyder til en rundvisning for medlemmerne under ledelse af Margit Bech Larsen **søndag den ????** (læs mere herom side 23).

RUNDVISNING

"Ferie – Ferie - Ferie"

søndag den 29. september kl. 14.00.

Venneforeningens medlemmer indbydes til rundvisning i Arbejdersmuseet i særudstillingen, med museumsinspektør Margit Bech Larsen.

Bestyrelsen

Sorgmunter socialisme – set med unge danske øjne

Dea Trier Mørch - udstilling om udlængsel, engagement og drømmen om forandring

På Arbejdermuseets balkon har de besøgende indtil 1. september kunne se en spændende udstilling *Sorgmunter socialisme - billeder fra Leningrad 1966-67*, hvor den dengang unge Dea Trier Mørch i tegninger og grafik skildrede mennesker og steder, oplevelser og stemninger fra hverdag og fest i 60'ernes Sovjetunionen.

Dea Trier Mørch (1941-2001) - billedkunstner og forfatter – er anerkendt som en væsentlig kraft på den danske, kreative venstrefløj igennem et halvt århundrede. Kun 16 år gammel

blev hun optaget på Kunstakademiets malerskole som elev hos Egill Jacobsen. Efter sin debut som abstrakt maler på Kunstnernes Efterårsudstilling 1961 tog hun fat på at forfølge egne værdier og drømme som et modspil til det mere finkulturelle og borgerlige kunstmiljø.

Rejsen mod nye horisonter
Dea Trier Mørch foretog gennem 1960'erne flere studierejser til kunstakademier i de østeuropæiske hovedstæder. Opholdene skærpede radikalt hendes politiske engagement i socialisme og samfund-

skritiske bevægelser, og hun udviklede en stadig mere realistisk form i sine billeder.

I 1966 rejste hun således på et sovjetisk forskerstipendium til Leningrad (i dag Skt. Petersborg) for at studere grafiske teknikker ved Kunstakademiet. Den unge stipendiat skrev en impressionistisk rejsebog "Sorgmunter Socialisme Sovjetiske Raderinger", som indeholder en både poetisk og humoristisk strøm af oplevelser, udtrykt i billeder og tekst, fra hverdagens socialistiske samfund.

Udstillingen

På udstillingen kan man opleve studieturens originale tuschtegninger, oliekridthegninger og raderinger, som Dea Trier Mørch brugte til sin rejsebog. Men også en række andre værker, som fremmaner oplevelser og mennesker fra hendes tid i Leningrad og på rejser i det vidtstrakte land. Værkerne er ofte lette og legende i stregen, som indkredser mennesker, byer og landskaber – og med skrifttegn (både danske og kyrilliske) som en væsentlig del af billedfortællingen.

Thomas Kruse skildrede mange års samarbejde.

Ved udstillingens åbning den 5. juli i den nærværd liggende Louis Pio sal, glædede museumsinspektør *Susanne Aasted Gottlieb* sig over denne mulighed for at præsentere billeder fra en rejse tilbage i 1960-erne, men også en rejse til en nu forsvunden stat. Kunstnerens skildringer viser livet i datidens Sovjetunionen med socialismen som en tilstandsform og med meget at finde i de enkelte afsnit i rejsebogen.

Minder om storesøster

Arkitekt *Andreas Tier Mørch* fortalte ved åbningen meget levende og humoristisk om oplevelserne sammen med sin storesøster, da han i foråret 1967 besøgte hende i Leningrad og hvor de efter en række spændende udflugter bl.a. til Moskva, sammen rejste hjem til Danmark.

Han oplyste, at udstillingen, der startede i Skt. Petersborg på initiativ af direktør for Det danske Institut dér, *Rikke Helms*, nu skal præsenteres på Kvindemuseet i Århus. Udstillingsgenstandene er indsamlet fra private samlinger og ikke er til salg.

Grafikeren *Thomas Kruse* skildrede derefter i ord og billeder, sit samarbejde og venskab med Dea Trier Mørch, som begge var medstiftere og medlemmer af

Museumsinspektør Susanne Aasted Gottlieb sammen med direktør Louise Karlskov Skyggebjerg, ved udstillingsåbningen.

kunstnerkollektivet *Røde Mo*. Han fremhævede hendes store evner som formidler med et stort netværk af bl.a. fagforeninger og solidaritetsgrupper.

Han fortalte også om hendes virke som en produktiv og værdsat skønlitterær forfatter i 1980'erne og 90'erne. Blandt hendes mest kendte værker er romanen *"Vinterbørn"*, der også blev filmatiseret og havde stor succes.

Katalog og plakat

I forbindelse med udstillingen er udgivet et minde, illustreret katalog, hvor 2 artikler af studiekammeraterne fra Leningrad, professor Yuri Nikitin og billedkunstner Yukari Ochiai, kaster nyt lys på Dea Trier Mørchs studieophold.

Grafikeren Thomas Kruse skriver om sit samarbejde og venskab med kunstneren,

og arkitekt Andreas Trier Mørch har bidraget med en kort levnedsbetegnelse af sin søster. Kataloget koster 25 kr. minus medlemsrabat og kan købes i museumsbutikken. Endvidere kan samme sted anskaffes den plakat, der ses på bladets bagside (for 50 kr. minus medlemsrabat).

Andreas Tier Mørch fortalte om sin søster.

Kommende arrangementer på arbejdermuseet

10/9 - kl. 10.00 – 16.00

PLAKATUDSTILLING PÅ FESTSALENS BALKON

Det må aldrig ske igen:
Chile 11. september 1973

17/9 - kl. 13.00 -18.00

GOLDEN DAYS FESTIVAL

"I Filosof om dagen"

Karl Marx-foredragsmaraton

18/9 - kl. 18.00 – 20.00

VESTEGNEN KULTURUGE

Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv lader dig denne aften gå på opdagelse i kilderne bag en turbulent periode i moderne dansk historie, nemlig perioden omkring Kanslergadeforliget 30/1-1933. Afholdes: Hørsvinget 5, Taastrup

25/9 - kl. 19.00 – 21.00

FOREDRAG

70-året for besættelsesmagtens aktion mod de danske jøder og tyske flygtninge oktober 1943, af lektor emeritus Hans Kirchhoff.

4/10 - kl. 16.00

SPECIALE-CAFÉ

Læs mere på www.sfah.dk

11/10

KULTURNAT

Sang, musik, mad og drikke og meget mere – også for børn - se mere i uge 40 i programmet på www.arbejdermuseet.dk

12-20/10

EFTERÅRSFERIE

Besøg Børnenes Arbejdermuseum. Leg de gamle lege i gården eller lav din egen kludedukke i skolestuen og deltag i billedskattejagten.

13/10 - kl. 11.00 + 14.00

"CHRISTIAN SÆRLING"

En fantasifuld forestilling fra 1930'ernes Danmark – om en dreng, en pige og et venskab. Gratis for børn. Alder: 5-9 år. Voksne betaler entré til museet. Billetter udstedes efter først-til-mølle-princippet på dagen.

24/10 - kl. 9.00-16.00

SEMINAR:

De nordiske velfærdssamfunds immaterielle kulturarv (se program side 22).

3/11 - kl. 11.00 + 13.00

Kl. 12.00 Serveres fedtemadder!

HALLOWEEN

Uhyggelige historier fra "de gode gamle dage".

4/11, 11/11, 18/11 og 25/11

Folkeuniversitetet i København: Politiske rejser under Den kolde krig (se program side 15)

4/12 - kl. 19.00

FOREDRAG

40-året for jordskredsvalget. Med udgangspunkt i overskriften "Valget, der ændrede det parlamentariske system i Danmark"

8/12 - kl. 14.00

JULETRÆSFEST

Nisserne spiller op til dans om juletræet. Masser af julesjov i Børnenes Arbejdermuseum.

GOD FORNØJELSE

Der tages forbehold for ændringer. Hold dig orienteret og læs mere på www.arbejdermuseet.dk, hvor du også kan læse om, hvilke arrangementer, der er gratis, og hvilke der koster entré.

Spændende projekt om ABA's lydsamlinger

Af Helgi Eidesgaard

Arbejdermuseet & ABA er sammen med Instituttet for Kunst og Kulturvidenskab på Københavns Universitet og det tværvideenskabelige forskningsprojekt LARM gået i gang med et spændende samarbejde om, hvordan man på en lettere måde kan formidle og få adgang til samfundets lydkilder. Målet er, at forskere, studerende og andre interesserede skal kunne udforske også lydsiden af den danske kulturarv.

Således forklares projektet i selve projektbeskrivelsen: "Helt overordnet søges løsninger for digitalisering, metadatering, tilgængeliggørelse og langtidsbevaring af ABA's arkiverede lydoptagelser ved at fokusere på en udvalgt del af samlingen."

ABA's opgave i pilotprojektet er at tilgængeliggøre en række ikke-klausulerede lydfiler fra arkivets lydsamling i digital form, dels fra egen platform, dels fra www.larm.fm hvor forskere og studerende allerede nu kan oprette en brugerprofil og få adgang til over 1 million timers radioudsendelser m.m. Indledningsvist vil det

komme til at dreje sig 14 optagelser á ca. 20 timer fra ABA.

Om LARM kan man bl.a. læse følgende beskrivelse på organisationens egen side på Facebook.

"LARM er et tværvideenskabeligt forskningsprojekt, der opbygger et nyskabende 'audio research archive' – et digitaliseret lydarkiv, hvor lydkilder bliver anvendelige for videre forskning, som kan give ny indsigt i den danske kulturarv."

Ved pilotprojektets afslutning vil LARM udfærdige en rapport om de udfordringer, som er opstået i forbindelse med projektet, samt løsningsforslag til, hvordan man på en fordelagtig måde kan tilgængeliggøre og formidle lydkilder fra private arkiver.

Blandt de udvalgte lydclip findes bl.a. statsminister Hans Hedtofts nytårstale ved årsskiftet 1954-55. I følgende uddrag kan du høre statsministeren tale om, at det nye år, 1955, er 10-året for afslutningen af 2. verdenskrig og Danmarks Befrielse. Hedtoft taler om, hvordan situationen var

for danskerne under krigen, men også, at nye udfordringer stod for døren, da freden kom.

Det er også muligt at høre tidligere maskinarbejder Lauritz Hansens spændende beretning om bl.a. arbejdsløsheden under 1. verdenskrig, møder med Stauning, Zahle og andre kendte, politiske personligheder. Den velkendte kommunist Villy Fuglsang er også med, og inkluderet i dette pilotprojekt er hans interessante foredrag om kampen for socialisme siden 1919, herunder begivenheder i Spanien, 2. verdenskrig samt folkedemokratiernes betydning.

Medarbejderne hos Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv glæder os til at se, hvordan projektet udvikler sig og bliver modtaget.

Det startede med en god opbringning...

Om et fund ved papircontaineren

Af Jesper Jørgensen

I foråret fik vi en god opbringning fra *Annemari Schultz* fra Østerbro i København. Hun havde ved et tilfælde fundet nogle gamle breve ved en papircontainer, hvor hun bor. Med sin baggrund som historielærer opdagede hun hurtigt, at der var tale om noget ganske særligt, og om noget, der ikke bare skulle i papirmøllen. Nogle af brevene var endda signeret med navnet *Frits Clausen*.

Da hun kom op i sin lejlighed og så nærmere på brevene, var det dog tydeligt, at det ikke var den *Frits Clausen*, altså lederen af det danske nazistparti før og under besættelsen. Der var derimod tale om *Jacob Haraldsgaard Hansen*, der befandt sig i Moskva og som skrev begejstret hjem til familien i Danmark om forholdene i Sovjetunionen.

Det første brev er til Ellen og Børge fra den 18. marts 1936. Heri skriver "Frits Clausen" bl.a.: "Jeg har det godt, jeg er lykkelig ved at være her. Forholdene her kan slet ikke sammenlignes med Forholdene hjemme i Danmark. Husk, her er ingen Arbejdsløshed, ingen

lider nød eller er daarligt stillet. Tjener gode penge og kan tillade sig at købe, behøver ikke at frygte for Dagen i Morgen."

Hvis der var vanskeligheder i Sovjetunionen, var det rene luksusproblemer, for som han også skrev: "Jeg er blevet saa tyk, at det er forfærdeligt, kan ikke mere være i mit pæne graa Sæt Tøj, det kan ikke knappes om mig. Det er forfærdeligt, men der er jo ikke noget at gøre ved det; jeg kan ikke nænne at sulte mig selv. Jeg har faaet en ny Habit, vatteret Frakke med Skindkrave, Pelshue, Sko og Galocher, saa noget har jeg da nu at tage paa."

Fra året efter, nærmere bestemt 5. januar 1937, er der endnu et brev. Denne gang til søster og svoger fra Harald. Her fortælles igen om de gode forhold i Sovjetunionen: "Nytårs-aften var jeg til stor "Juletræs-fest" i Klubben. Den bedste "Juletræs-fest" jeg nogensinde har været til. Russerne forstår, som intet andet Folkefærd at holde Fest. De er glade, muntre og naturlige..."

I parentes bemærket var det i netop i de år, hvor Stalins Store Terror rullede ind over Sovjetunionen med millioner af deporterede og døde til følge, men det vidste brevskriveren formentlig ikke meget om. Lykkeligvis for ham, kan man sige, men alligevel endte hans dage kort tid efter.

Videre til Spanien

Som det fremgår af de to sidste breve, der er afsendt fra Spanien, blev han nemlig indrulleret i De Internationale Brigader under den republikanske hær i Den Spanske Borgerkrig, og igen var der brev til søster og svoger fra Harald. Den 8. maj 1937 skrev han, at selvom det er forbundet med en vis fare at deltage i krigen, så skulle de ikke være bekymret for ham, i stedet skulle de "... være glade og stolte [over] at ogsaa jeres Familie er repræsenteret mellem dem, der kæmper for Frihedens og Demokratiets Gags."

I det sidste brev fra 27. maj. 1937 fornemmer man, at deltagelsen i krigen gav ængstelser hos Harald. Han savnede sin familie og længtes hjem: "... sandt for

Dyden, jeg glæder mig som et Barn til at se jer igen, særligt til at se Børnene igen, der vel nu er bleven saa store at jeg daarlig kan kende dem; – haaber ikke de glemmer Morbror."

I begyndelsen af juni 1937 faldt Harald Jacobsgaard Hansen fra Hillerød i kamp lidt uden for Madrid. Det kan vi se, at de avisudklip, der ligger ved brevene. Ligesom vi kan se, at Ellen og Børge var Haralds søster og svoger.

Brikker til et puslespil

Takket været Annemari Schultz kender vi nu Haralds historie lidt bedre. Faktisk giver brevene brikker til et større puslespil, som Arbejdersmuseet & ABA, Center for Koldkrigsstudier og Det Russiske Statsarkiv for Socio-Politisk Historie er i gang med at samle i forbindelse med et projekt omkring de danske personsager i Kominternarkivet i Moskva.

Jacob Haraldsgaard Hansen var i midten af 1930'erne på Den Internationale Leninskole i Moskva. Legitimitetskortet fra skolen vil sammen med resten af hans sag og over 400 andre personsager blive tilgængelige i kopi fra ABA senere på året

For blandt personsagerne er også en sag vedrørende Harald. Sagen indeholder papirer fra hans ophold på Den Internationale Leninskole i Moskva i perioden 1935-1937. Fra skolen ligger fx skudsmål og identifikationskort med billede. Vi ved derfor, at han fik dæknavnet Frits Clausen ved indskrivelsen på skolen.

Andre dokumenter i sagen viser, at han modtog et 6-ugers militærkursus i januar-februar 1937 inden afgang til Spanien, og at han udrejste af Sovjetunionen den 22. februar 1937 med 600 svenske kroner, 80 amerikanske dollars og 1.300 franske frank på lommen.

Aftenåbent i ABA

Af Katrine Madsbjerg

En onsdag aften i april åbnede bibliotekar Dorte Ellesøe og jeg dørene til den første aftenåbent i Arbejdermuseet & ABA fra kl.18-20 i Hørsvinget 5, 2630 Tåstrup.

Arrangementet var del af en række tiltag, der handler om at gøre vores nye nærmiljø opmærksomme på vores eksistens efter flytningen samt at give nye og gamle lånere en mulighed for at se magasinerne, få en generel introduktion til samlingerne og tale med personalet om projekter eller undersøgelser, man gerne vil have hjælp til.

De 15 fremmødte var fordelt på nysgerrige naboer, studerende, gamle og kommende lånere samt slægtsforskere, der gerne ville se faciliteterne samt høre mere om hvad

vi som institution kan på vores adresse i Tåstrup.

Det var en rigtig god oplevelse, og vi har fået masser af positive tilbagemeldinger, så vi forsætter arrangementsrækken til efteråret og vinteren 2013-2014.

Aftenåbent kommer til at foregå fast den sidste onsdag i måneden med start den 25. september kl.18-20 og frem til april 2014 (der er dog ikke aftenåbent i december). Tilstede vil være en historiker og en bibliotekar, som man kan få hjælp af, læsesalen vil de pågældende dage være åben frem til kl.20.

I modsætning til den første gang bliver vinterprogrammet mere tematisk opstillet, kom fx og hør om Social-

demokratiet i ABA, DKP eller fotosamlingen mellem 18 og 19, derefter vil der være mulighed for at tale med det faglige personale om ens egne projekter. Det fastsatte program for månedens arrangement kan findes på vores hjemmeside og facebook - profil omkring 14 dage før, og det ændrer sig fra måned til måned.

Det eneste, der kræves for at deltage, er tilmelding til katrine.madsbjerg@arbejdermuseet.dk. Man kan med fordel ved tilmelding give udtryk for, om man har særlige interesser, så vi har mulighed for at tilrettelægge programmet efter vores deltagere. Vores gæster er velkomne til kun at være med til eet arrangement eller komme til dem alle.

Referat af ekstraordinær generalforsamling

Af Bendt Thuesen

Ved venneforeningens ekstraordinære generalforsamling den 17. marts 2013 i museets festsal valgtes Tom Jensen til dirigent og Bendt Thuesen til referent.

Der behandledes forslag fra bestyrelsen om vedtægtsændringer. Formanden, Kirsten

Nøhr Christiansen, gennemgik og begrundede de forslag til ændringer af foreningens vedtægter, som var blevet vedtaget på foreningens ordinære generalforsamling d. 24.2.2013, men som krævede vedtagelse på endnu en generalforsamling.

Forslagene blev enstemmigt vedtaget.

Under pkt. Eventuelt blev et spørgsmål om bladudsendelse blev besvaret, hvorefter formanden takkede dirigenten, som erklærede generalforsamlingen for afsluttet.

Forelæsninger om politiske rejser under Den kolde krig

Hans Hedtofts kone, Ella (t.h.) og veninden Edith Jensen beundrer New York i 1952

I samarbejde med Folkeuniversitetet i København og Dino Knudsen fra Københavns Universitet har Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv tilrettelagt forelæsningsrækken *Øst, Vest, hjemme bedst? Rejsende i Den kolde krig*.

Rejseaktiviteter blev et væsentligt aspekt i kampen om sjælene under Den kolde

i danske aktivisters forsøg på at rejse støtte til socialistiske eksperimenter og befrielseskampe i den tredje verden, og nogle gange gik rejseaktiviteterne tilmed den anden vej, når vi fik besøg af den store verden indenfor i lille Danmark.

Vi ser tilbage på den gang rejseaktiviteter var et højspændt og politiseret område i kampen om de danske

krig. De blev et middel til at påvirke danskernes syn på den kapitalistiske utopi i vest og den socialistiske i øst, henholdsvis USA og Sovjetunionen. Hvilken samfundsmodel repræsenterede en attraktiv fremtid? Hvad kunne man med fordel importere til Danmark, og hvad ville man ikke vide af?

Rejser og udlandsophold blev også et led

sind, uanset om det var danske 'pilgrimme' som drog ud for at rapportere fra deres ideologiske foregangsland, eller sovjetiske ungkommunister, som inspicerede fronten i kampen mod den internationale kommunisme.

5 mandage kl. 16.15-18.00:

4. november 2013 – Ph.d. Iben Cathrine Vyff, Aarhus Universitet: Rejser i Den kolde krig. Danskere på besøg i Øst og Vest.

11. november 2013 – Ph.d.-stip. Dino Knudsen, Københavns Universitet: "Amerika er anderledes". Da dansk arbejderbevægelse mødte USA i 1950'erne.

18. november 2013 – Ph.d. Karen Steller Bjerregård, Hvidovre Gymnasium & HF: Det varme Cuba og det fjerne Vietnam. Danske anti-imperialister på udkig efter forbilleder.

25. november 2013 – Ph.d. Knud Holt Nielsen, Aarhus Universitet: Sovjetiske ungkommunister på besøg i Danmark i 1970'erne og 80'erne.

Tilmelding via www.fukbh.dk (hold 2013-1128).

Indsamler materiale fra lærernes lockout

I april 2013 blev mere end 50.000 lærere lockoutet i næsten en måned. Det var én af de største arbejdskonflikter i de sidste mange årtier, og den fik en markant påvirkning på såvel de implicerede parter som det øvrige samfund.

Desuden var konflikten en test af den såkaldte "danske models" holdbarhed. Og den afspejler, at de offentligt ansatte i dag er aktive spillere i kampene på det danske arbejdsmarked. Konflikten har således

historisk interesse, og Arbejdermuseet & ABA vil meget gerne kunne dokumentere og formidle den for eftertiden.

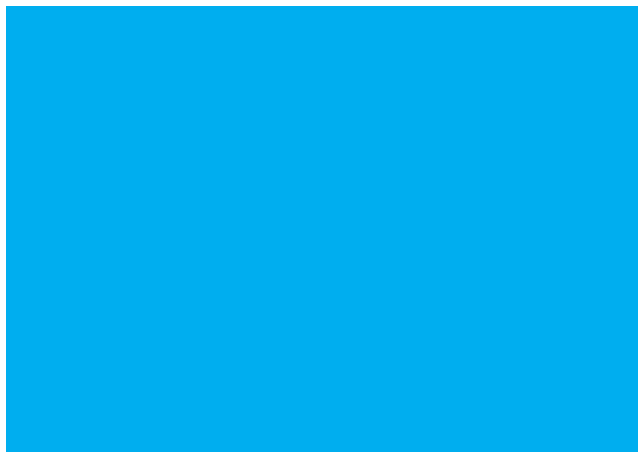
Derfor inviterede museet den 27. juni alle til at komme forbi og aflevere genstande, fotos, film, erindringer eller lignende fra lockouten. Man håbede, at mange vil bruge lejligheden til at finde alle de materialer frem, som blev produceret tilbage i april, eller komme ind forbi med skoleskemaer, oversigter over pasningsor-

dninger eller lignende, der kan vise, hvordan konflikten fik betydning for hverdagen som elev eller forældre.

Ved samme lejlighed fik Arbejdermuseet få overrakt "verdens største lockout-perleplade", som blev produceret af en gruppe lærere under lockouten.

Den pågældende eftermiddag bød museumsinspektør Margit Bech Larsen velkommen til arrangementet, og lockoutens historie blev beskrevet af historiker Lars K. Christensen, Nationalmuseet.

Havde du ikke mulighed for at komme d. 27. juni, så er du i stedet velkommen til at aflevere dine ting i museumsbutikken eller kontakte mig, oplyser museumsinspektør Margit Bech Larsen.

?????????

Stadig brug for ildsjæle som Peter Sabroe

Blev det understreget ved velbesøgt mindesammenkomst på Arbejdermuseet

-Vi skal i dag være sammen om at minde Peter Sabroe som døde for 100 år siden 46 år gammel i en tragisk togulykke i Bramminge. Han var en ildsjæl der kæmpede for de små og svage i samfundet. Dette vil vi i dag tale om og se på film, sagde venneforeningens formand, Kirsten Nøhr Christiansen i sin velkomst til fællesarrangementet i museets festsal den 18. august med Peter Sabroe klubben og venneforeningen som indbydere.

-Peter Sabroe banede vejen for det velfærdssamfund som vi arbejder videre med i dag. Der er stadig brug for ildsjæle som Peter Sabroe både her i landet og ude i verden. Allerede i 1901 fik vi således i fabriksloven indsat regler for børns arbejde, men i Asien og Afrika er der stadig børn der arbejder under vilkår som vi har svært ved at forestille os, og slet ikke kan acceptere.

-Emner som arbejdernes vilkår, sikkerhed, sygesikring,

er ligeledes noget som ikke er en selvfølge uden for Danmarks grænser. Hvis Peter Sabroe "kiggede" forbi i dag, - ville han sikkert blive glad for de forbedringer som er sket, - men jeg tror han ville gå ind i kampen, på et europæisk og globalt plan for også at forbedre forholdene her.

-Derfor skal en dag som i dag, minde os om at kampen for de svage og dem der har brug for hjælp i vores samfund

Fra sammenkomsten i festsalen ses her fra venstre: Karl Vilhelm Christiansen, Frank Jensen, Kirsten Nøhr Christiansen og Mogens Jensen

Der blev lyttet opmærksomt til talerne ved sammenkomsten. I midten ses fhv. minister Jytte Hilden, og fhv. statsminister - og partiformand Poul Nyrup Rasmussen var også blandt deltagerne.

skal fortsætte. Her på Arbejdermuseet kan man se hvordan udviklingen siden 1870 er foregået, og i Børnenes arbejdermuseum får vi alle også et blik ind i udviklingen for børn. Vi skal huske på "at ethvert samfund kendes på den måde, det behandler sine svage", understregede Kirsten Nøhr Christiansen.

Jeg vil på vegne af Arbejdermuseets venner sige TAK for i dag og jeg håber at I vil komme igen, både som medlem af vores forening og for at besøge museet, som også er skabt af frivillige ildsjæle for at værne om arbejderne historie og på børnenes arbejder museum, som er et legende og levende museum, som viser børnenes historie. Her er meget at se og

snakke om for børn, forældre og børn.

Stod for centrale værdier

Karl Vilhelm Christiansen, Peter Sabroe Klubbens formand, bød ligeledes velkommen til alle i den fyldte festsal med en speciel velkomst til Socialdemokraternes to næstformand overborgmester Frank Jensen og folketingsmedlem Mogens Jensen, og hilste også Gladsaxes tidligere borgmester, Tove Smidt velkommen der er den af deltagerne, der er nærmest Peter Sabroe i tid, og som sammen med Anker Jørgensen udgør klubbens afdeling for "ynge" medlemmer!

Han takkede de sponsorer, der har gjort det muligt at gennemføre denne marke-

ring: Dansk Metalarbejderforbund, Socialpædagogerne, HK, Socialdemokraterne, 3F, Arbejdernes Landsbank, Dansk Frisør- og Kosmetiker Forbund, Hærens Konstabel - og Korporeal Forbund og LO.

-For 100 år siden var der stor sorg i utallige danske hjem. Det var på den tid ikke usædvanligt, at især arbejderfamilier og samfundets små blev ramt af død og ulykke. Sygeligheden og dødeligheden var stor, fortsatte klub-formanden.

- Men denne gang var det noget specielt. Politikeren og journalisten Peter Sabroe var blevet dræbt ved en jernbaneulykke ved Bramming, og sorgen var stor og dybfølt blandt især de grupper, han havde kæmpet for. Det viste omtalen og den meget store mængde mennesker, der deltog i begravelsen af Peter Sabroe. Sorgen var dog noget mindre hos samfundets magthavere.

-Peter Sabroe havde gjort en kæmpeindsats med store personlige omkostninger til følge for at bekæmpe uretfærdigheder og for at hjælpe arbejderne og samfundets små. Det havde krævet intense kampe mod magthavere, mod bedsteborgerne og mod religiøse retninger som Indre Mission. Omkostningerne for ham var bøder, fængsel, fysisk vold, nedgørelse, ødelagt økonomi og vel også pro-

blemer i familien. Men han lod sig ikke slå ud, og det elskede de almindelige mennesker ham for.

-De værdier, Peter Sabroe stod for, var centrale i samtidens arbejderbevægelse og for udviklingen af det danske samfund. Det var de også senere, og de er det endnu. Og de bliver ikke mindre vigtige i fremtiden. Samtidig er de fleste af de konkrete sager, Peter Sabroe kæmpede for, blevet ført ud i livet gennem arbejderbevægelsens indsats. Men nye problemer er opstået, og de bør løses i Peter Sabroe ånd.

-Siden Peter Sabroe har arbejderbevægelsen været den helt centrale kraft i opbygningen af et godt og velstående Danmark. Og denne rolle er stadig uhyre vigtig for vort samfund og for os alle sammen. Vi kan også se, at langt de fleste lande i toppen med hensyn til velstand og social anstændighed, har stærke demokratiske arbejderbevægelser som herhjemme. Den kraft må vi ikke sætte over styr fremover, hvis vi ikke skal ende som en af de nationer, der har stor ulighed, økonomiske kriser og indre spild!

-For at markere arbejderbevægelsens helt afgørende betydning både i fortid, nutid og fremtid for udviklingen af et godt og driftigt samfund med store muligheder og med

reelle menneskelige hensyn, har Peter Sabroe Klubben valgt at tildele klubbens hæderspris til Socialdemokraterne. Det gør vi også for at understrege pligten til at sørge for, at arbejderbevægelsens traditioner og værdier føres videre til gavn for det danske samfund og for danskerne, sluttede Karl Vilhelm Christiansen

Han overrakte derpå Peter Sabroe Klubbens Hæderspris på 30.000 kroner til overborgmester Frank Jensen, der modtog den som næstformand for Socialdemokraterne.

-Peter Sabroe var mange ting. Også to ting, som folk i dag påstår, er uforenelige, men som medlemmer af Peter Sabroe-klubben har vist, godt kan gå hånd i hånd. Nemlig

journalist og politiker, sagde Frank Jensen i sin takketale.

-Men mere end noget var han børnenes beskytter. Børneretsforkæmperen, der fik fyret forstandere og forstanderinder. Som man ikke kunne låse ude, så længe et vindue blev åbnet på klem. Børneretsforkæmperen, hvis navn selv den mest møgbeskidte baggårdsunge både i Aarhus og i København kendte.

-Desværre skulle gå mange, mange år fra "Heksen fra Hebron" blev fyret, til de sidste rester af revselsesretten var ude af dansk lovgivning. Og det skulle hverken gå værre eller bedre, end at jeg havde indtaget justitsministerposten – i stedet for Alberti, der huserede på Sabroes tid – da det endelig skete.

Mogens Hansen, Bramming Egnsmuseum, på talerstolen.

-Men jeg har aldrig været i tvivl om, at jeg stod på skuldrene af store, aktivistiske mænd, da jeg underskrev den lov. Jeg er i øvrigt heller ikke i tvivl om, at det ikke er gjort med lovgivningen.

Den såkaldte Tønder-sag, Brønderslev-sag og Nakskov-sag viser, at opgaven med at beskytte børn består endnu.

-Peter Sabroe var skomagerlærling. Tænk hvis nogen havde haft held til at sige til ham, at han skulle blive ved sin læst! At han næppe duede til at skrive kritisk journalistik eller at være folketingsmand!

-Netop det med at tage modet og mulighederne fra børn, er noget af det mest modbydelige, jeg ved. Sikker for, det er en del af mine socialdemokratiske ideer og idealer, at alle børn skal have både en chance – og en chance mere. Og at man ikke må putte børn i kasser og lægge låg på dem.

"God og skikkelig"

-Men også fordi jeg selv har lidt den tort, at få det skudsmål, at jeg var "god og skikkelig", men "ikke havde opfundet den dybe tallerken" af lærer Karlsmose på Ferslev Skole allerede i 1. klasse. Det betød, at der i hele min grundskoletid ikke var de store boglige forventninger til mig. Hverken fra mine forældre eller mine lærere, fortalte Frank Jensen.

-Det var gennem mine kammerater i DSU, jeg fik troen på mig selv og selvværd til at mestre det boglige, så jeg kom på den fine Katedral-skole. Jeg røg endda videre til universitetet. Resten af min historie – det er netop historie. Det har været et ideal for min skolepolitik – både som uddannelsesordfører og overborgmester – at man ikke må dømme nogen børn ude.

-Der er fortsat meget at kæmpe for. I en klasse med 22 elever vil 3 elever gå ud uden at kunne læse ordentligt. 4 uden at kunne matematik og naturfag godt nok til at kunne bruge det til noget.

Under halvdelen af alle børn med arbejdsløse forældre har taget en uddannelse, når de er 25 år. Mens det samme gælder næsten 4 ud af 5 børn med forældre, der er i arbejde. Hvad ville Peter Sabroe sige til det?

-Eller til at der foregår social dumping på vores arbejdspladser? I foråret talte jeg med Nicklas, som er metalarbejder. Han kunne fortælle om et byggeri i Roskilde, han havde været ansat på. Her gik han ved siden af udenlandske håndværkere, som fik 55 kr. i timen. De samme mennesker var nødt til at sove i busser om natten og arbejde med giftige kemikalier, som hverken er tilladt at producere eller bruge i Danmark. Den slags er noget svineri.

-Lad mig udtrykke håbet om, at også vore børnebørn vil værdsætte og videreføre de oprindelige socialdemokratiske ideer og idealer. Vi vil i hvert fald fra Socialdemokraternes side gøre, hvad vi kan, ved af give beløbet, der følger med den fornemme pris, videre TIL DSU og DUI, sluttede S-næstformanden.

Der var derefter premiere på en ny dokumentarfilm om Peter Sabroe, produceret af TV - Gladsaxe og TV Frederiksberg, med Mogens Jensen, MF, som speaker. Filmen kan ses og uploades på klubbens og de to tv-stationers hjemmesider. Endvidere var der præsentation af en ny bog med tekst og mange illustrationer om Peter Sabroe, forfattet af Karl Vilhelm Christensen.

Der var også fællessange ved mødet, som havde redaktør Preben Sørensen som ordstyrer. Efter en pause fortalte lederen af Bramming Egnsmuseum, Mogens Hansen, om markeringen af 100 året for jernbaneulykken dér med en særudstilling på museet og med afsløring af en mindesten for Peter Sabroe. Afsløringen blev foretaget af folketingsmedlem Henrik Dam Christensen i overrækkelse af ca. 200 interesserede.

Hyggeaften med særtilbud i museumsbutikken

Tirsdag den 19. november inviterer Arbejdermuseet & ABA medlemmer af Arbejdernes Kunstforening og Arbejdermuseets Venner til et eksklusivt besøg i museumsbutikken, hvor vi holder åbent kl. 17-19 kun for jer og bl.a. viser de nye julevarer frem. Det vil være muligt at købe kalendergaver, adventsgaver, julegaver og forkæle sig selv med en række særligt gode tilbud, der kun gælder denne ene aften.

Foreningernes medlemmer får som sædvanligt 10% på alle varer i museumsbutikken.

Kontingentsats pr. 1. 4. 2013

Jeg vil gerne være medlem af Arbejdermuseets venner		sæt kryds
Husstandskontingent	☐	250 kr.
Pensionister / studerende og enkeltpersoner	☐	150 kr.
Pensionistpar	☐	200 kr.
Foreninger (indtil 100 medlemmer)	☐	500 kr.
Foreninger (fra 100-500 medlemmer)	☐	1000 kr.
Foreninger (over 500 medlemmer)	☐	1500 kr.

HUSK
VENLIGST
PORTO

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer og by: _____

Eventuel e-mail adresse: _____

Arbejdermuseets Venner
Arbejdermuseet

Rømersgade 22
1362 København K

De nordiske velfærdssamfunds immaterielle kulturarv

Nordisk seminar på Arbejdermuseet den 24. oktober

Hvad er immateriel kulturarv – og hvordan bevarer vi den? Hvordan er ideologien om velfærdsstat blevet omsat til praksis? Er værdierne frihed, lighed og broderskab kulturarv? Hvordan har arbejderbevægelsens praksis omkring fester, sport, teater, sang, diskussionsklubber og forsamlingshuse været med til at skabe de nordiske velfærdssamfund? Hvilke problemstillinger knytter sig til kulturarvsinstitutionernes voksende fokus på det narrative? Det er nogle af de spørgsmål, der tages op, når Arbejdermuseet & ABA den 24. oktober inviterer til nordisk seminar.

Forskningen i velfærdssamfundets immaterielle kulturarv er i dag helt i sin begyndelse. Der er kun begrænset bevidsthed omkring denne form for kulturarv, og seminaret tager sigte på eksplorative at nærme sig og diskutere dette vigtige emne.

Som indledere ved seminaret deltager seniorrådgiver Hidegunn Bjørgen, Norge, forsker Johanna Björkholm, Svenska litteratursällskapet i Finland, lektor Søren Kolstrup, SDU, kulturordfører Mogens Jensen, museumsinspektør Helle Leilund, Arbejdermuseet, forsker Jenny Langkjaer, Sverige,

museumsinspektør Morten Mortensen, Greve og seniorforsker Marjaliisa Hentilä, Finland.

Seminaret er støttet af Nordisk Kulturfond og arrangeres af Arbejdermuseet & ABA i samarbejde med de nordiske søsterarkiver; Arbejderbevægelsens arkiv og bibliotek (Oslo), Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek (Stockholm) og Työväen Arkisto (Helsinki); samt Center for Velfærdsstatsforskning ved Syddansk Universitet.

Seminaret finder sted i festsalen på Arbejdermuseet kl.

9-16. Deltagergebyr: kr. 100,- inkluderer formiddagsfrugt, kaffe/the og croissant samt frokost, inkl. 1 vand eller øl. medio. Alle er velkomne, men husk tilmelding til Arbejdermuseet.

Debat om nordisk velfærd for børn og voksne.

MEDLEMSKORT

FOR ARBEJDERMUSEETS VENNER

For perioden 1. april 2013 - 31. marts 2014.

VELKOMMEN TIL

SOLHVERVSFEST

I ARBEJDERMUSEETS FESTSAL

Tirsdag den 26. november kl. 19.00

Solhvervstale af fhv. borgmester Ove Dalsgaard, Ballerup.

Musik, sang og politisk satire v/ folketingsmedlemmerne
Benny Engelbrecht og Mogens Jensen.

Fællesspisning og fællessange. Amerikansk lotteri.

Billetter á 150 kr. indbefatter varm mad, kaffe/the og småkager. Drikkevarer for egen regning.

Billetter kan købes i museumsbutikken fra
den 11. november efter "først til mølle" princippet.

Med venlig hilsen
Bestyrelsen

Afsender:

Arbejdermuseets Venner · Rømersgade 22 · 1362 København K

POST

PP

DANMARK

PLAKATUDSTILLING OM CHILE OG INTERNATIONALT SOLIDARITET

Med en ny særudstilling på Arbejdermuseets balkon markeres 40-året for militærkuppet i Chile og den bølge af protester og skabelsen af international solidaritet, som dette medførte til kamp for de demokratiske kræfter i landet. Læs mere om udstillingen side ???. Plakaten viser en indbydelse til en demonstration i 1978. Tegning: Paz Valenzuela Friedmann.

Hvor skal jeg bruge dette billede?

